

Έργο του Β. Σπεράντζα

Όψεις της Εκφραστικής Ωριμότητας

ΠΑ εικαστικές δημοσιοπήσεις μιλούσαμε απ' εδώ πριν μια εβδομάδα, με αφορμή τέσσερις εκθέσεις νεότερων καλλιτεχνών σε κεντρικές γκαλερί. Αν πράγματι η κοινωνική αποδοχή κάπιων εκφραστικών τάσεων και των σύνακόλουθων μηνυμάτων είναι ένας ευρύτερος ιδεολογικός δείκτης, ας συνεχίσουμε μ' αυτό το επίκαιο πνεύμα την περιδιάθαση και μερικών άλλων πρόσφορων εκθέσεων. Σε γνωστές γκαλερί κι αυτές:

ο Μηνάς στην «Αίθουσα Τέχνης Αθηνών», η Λήδα Παπακωνσταντίνου στο «Κέντρο Τέχνης Τούντα», ο Δ. Ράτσικας στο «Τιτάνιουμ» και ο Β. Σπεράντζας στη «Ζουμπουλάκη». Έγκυροι καλλιτέχνες όλοι τους, εγγίζοντας την ολοκλήρωση της προσωπικής τους εκφραστικής άποψης και συμπετέχοντας, μαζί μ' άλλους, στη διατύπωση των αξιών της ζωγραφικής γενιάς που συγά - συγά γίνεται η κυριαρχη στην ελληνική τέχνη.

Ο Μηνάς συνεχίζει το κλίμα που μας συνήθισε εδώ και μερικά χρόνια, την μυθολογική δηλ. ατμόσφαιρα (συμπλέγμα-

Του:
ΧΑΡΗ ΚΑΜΠΟΥΡΙΔΗ

τα ανθρώπων και ζώων) που αναδύεται από μια φευγαλέα, πινελιά. Δεν πρόκειται για εξπρεσιονισμό πάντως, δύο για μια νεοφορμαντική ζωγραφική, μέσα και πέρα απ' την τρανσ-βαγκάρντιά στην οποία τυπικά καταχωρείται. Πειστικά έργα, τα πιο προσωπικά του ως τώρα, - διαπερασμένα από μια πίκρα που ξεπερνά τα εξωτερικά γνωρίσματά τους.

Ο Ράτσικας συνεχίζει δυστυχώς να εμφανίζει δύο παράλληλες προβληματικές που δεν κατορθώνει ακόμη να συνθέσει. Απ' την μια, την καθαρότατη εξπρεσιονιστική ζωγραφική του, στο κλίμα των πρωτεργατών της αρχής του αιώνα, αλλά με πολλή αξιούνη, αναμφίβολα. Απ' την άλλη, μιλά στα κείμενά του για μια επιστημονική αισθητική (εννοεί αυτήν των κομπιούτερ και της φυσιολογίας), την οποία διδάσκει στο Παν/μια και σύμφωνα με την οποία φτιάχνει τα (εξπρεσιονιστικά...) έργα του! Είναι κρίμα. Ο Ράτσικας είναι ζωγράφος σπάνιων ικανοτήτων, το δείχνουν άλλωστε οσα έργα του, ξεφεύγουν απ' τα χαλινάρια της προσυμφωνημένης αισθητικής και βγάζουν στην επιφάνεια ένα απρόβλεπτης ομορφιάς θέαμα. Φοβάμαι ότι από έκθεση σε έκθεση καταναλώνει μόνος του τις ευκαιρίες να ολοκληρώσει την εικαστική του έκφραση και στερεί τη γενιά του, από έναν πρώτης γραμμής ζωγράφο.

Η Παπακωνσταντίνου, μ' ένα ξέοχο παρελθόν στις περιφόρμωνς και μια περιορισμένη, μάλλον, επίδοση στη ζωγραφική του τελάρου, δείχνει τώρα μια πολύ οξιδόλογη γλυπτική. Δεισιδαιμονικά έργα, με έντονα τα γνωρίσματα της πρωτογονικής τέχνης και με σαφέστατες αναφορές σε σύμβολα γνωκίλας γονιμότητας. Μια δυναμική παρουσία, οπωσδήποτε, που φαίνεται να πηγάζει από βιωμένα συναισθήματα.

Τα ίδια σύμβολα αλλά σε διαφορετικές διατυπώσεις συναντάμε και στη ζωγραφική του Σπεράντζα. Γυναίκες σ' εισωτερικούς χώρους, καθρέφτες, κομοδίνακια, θηλυκός εγωκεντρισμός σε μια υπερρεαλιστική διάσταση. Το ηθογραφικό στοιχείο που υπάρχει στον αναλόγον αφετηρίας Φασιανό, εδώ γίνεται μυθολογικό. Βιωμένη, κατά τα φαινόμενα, ατμόσφαιρα, καλοφτιαγμένα έργα, δύσα κι αν ακόμη περιμένουμε απ' αυτόν τον καλλιτέχνη κάποια προχωρήματα που μπορούν να διογκώνονται μέσα απ' τον κόσμο του.